

Комунальний заклад вищої освіти

Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»

Кафедра «Інструментальне виконавство (за видами)»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Сергєєнко О.М.

31 серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МЕТОДИКА І ПРАКТИКА РОБОТИ
З АНСАМБЛЕМ ОК 22**

Рівень вищої освіти

Перший (бакалаврський)

Галузь знань

02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність

025 «Музичне мистецтво»

Освітньо-професійна програма

**«Інструментальне виконавство
(за видами)»**

Статус дисципліни

Обов'язкова

Київ 2022 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «**Ансамбль (вид фортепіано)**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **02 «Культура і мистецтво**», спеціальності **025 «Музичне мистецтво**», освітньо-професійної програми «**Інструментальне виконавство (за видами)**»

Розробники:

Тарасенко М. М. - старший викладач КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»

Цепух І.О. - викладач-методист кафедри «Інструментальне виконавство (за видами)» КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри «Інструментальне виконавство (за видами)»

протокол №1 від «27» серпня 2020 р.

перезатверджено: протокол №1 від 29 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри **Ясько О.О.**

1. Опис навчальної дисципліни для ступеня освіти «Бакалавр»

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки: VI-й	
Загальна кількість годин – 90	0/32	0/8
Кількість модулів – 1	Семестри:	
<p>Тижневих годин індивідуальних занять для денної форми навчання: 2 години на тиждень</p> <p>Тижневих годин самостійної роботи студента для денної форми навчання: 3,5 години на тиждень для заочної форми навчання: 5 години на тиждень</p>	II	II
	Лекційно-практичні:	
	Денне: 32 Лекційних 12 Практичних 20	Заочне: 8 Лекційних 4 Практичних 4
Форма підсумкового контролю: Диф залік у 2 семестрі.	Самостійна робота:	
	Денне – 58	Заочне – 82

2. Мета та завдання навчальної дисципліни «Методика і практика роботи з ансамблем» ОК 22

Мета навчальної дисципліни: виховання спеціаліста-професіонала, що здатен організувати роботу ансамблю, забезпечити проведення навчально-виховного, репетиційного процесу, концертного виступу.

Предмет навчальної дисципліни – базові теоретичні основи методики роботи з ансамблем.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Методика і практика роботи з ансамблем» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ЗК:1,2,4,5,6,7,8, СК:1,4,6,8,9,12

ЗК 1 Здатність до спілкування державною мовою як усно так і письмово.

ЗК 2 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6 Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 7 Здатність бути критичним та самокритичним

ЗК 8 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК 1 Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

СК 4 Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

СК 6 Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

СК 8 Здатність здійснювати диригентську діяльність.

СК 9 Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

СК 12 Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

Завдання навчальної дисципліни:

1. Набуття практичних навичок роботи з ансамблем;
2. Вивчення базових теоретичних основ методики роботи з ансамблем;
3. Виховання емоційно-вольових якостей, вирішення комунікативних завдань;
4. Накопичення ансамблевого репертуару для роботи з дітьми;
5. Прищеплення знань та умінь для самостійного вирішення творчих задач в галузі музичного сценічного мистецтва;
6. Формування широкого світогляду на матеріалі музичних творів різних історичних епох, стилів, жанрів.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Методика і практика роботи з ансамблем» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП): ОК 2 «Українська мова за професійним спрямуванням», ОК 11 «Сольфеджіо», ОК 15 «Диригування», ОК 18 Фах (за видами), ОК 21 Методика викладання фахових дисциплін (за видами), ОК 23 «Методико-виконавський аналіз педрепертуару», ОК 24 «Музична педагогіка».

4. Очікувані результати навчання

Відповідно до освітньої програми «Інструментальне виконавство (за видами)» вивчення навчальної дисципліни «Методика і практика роботи з ансамблем» ОК 22 забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри, репетиційної роботи та концертних виступів.	ПРН 2
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.	ПРН 8
Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.	ПРН 10
Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській/менеджерській/ лекторській/звукорежисерській практичній діяльності.	ПРН 11
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Вміти здійснювати педагогічну діяльність.	ПРН 13
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох	ПРН 17

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Методика і практика роботи з ансамблем»:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри, репетиційної роботи та концертних виступів.	ПРН 2
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.	ПРН 8
Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.	ПРН 10
Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській/менеджерській/ лекторській/звукорежисерській практичній діяльності.	ПРН 11
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Вміти здійснювати педагогічну діяльність.	ПРН 13
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох	ПРН 17

4.1 Після опанування навчальної дисципліни «Методика і практика роботи з ансамблем» студенти повинні:

знати:

- Професійну термінологію.
- Специфічні особливості фортепіанного ансамблю.
- Принципи організації навчальної, репетиційної та концертно-виконавської роботи з ансамблями.
- Основний ансамблевий репертуар.

вміти:

- Використовувати знання з психології і педагогіки, спеціальних і музично-теоретичних дисциплін в роботі з ансамблями.
- Застосовувати педагогічні методи і прийоми роботи з ансамблем у практичній діяльності від моменту створення ансамбля до концертних виступів.
- Досягати виконання творчих завдань.
- Планувати і аналізувати результати власної діяльності.

5. Засоби діагностики та критерії оцінювання результатів навчання

5.1 Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є диференційований залік.

5.2 Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- підсумковий модульний;
- семестровий підсумковий (залік/екзамен).

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FХ, F).

Критерії поточного оцінювання знань студентів

5 А (відмінно)	= 100-90 балів
4 В-С (добре)	= 74-89 балів
3 D-E (задовільно)	= 60-73 бали
2 FХ (незадовільно)	= 35-59 з можливістю повторної передачі
н/а F (незадовільно)	= 0-34 з обов'язковим повторним вивченням дисципліни.

Поточний контроль передбачає оцінювання теоретичної підготовки із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на індивідуальних заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань.

Правила оцінювання:

Максимальна кількість балів з дисципліни «Методика і практика роботи з ансамблем» за семестр – 100 балів.

Поточний контроль проводиться кожен урок впродовж семестру й оцінюється від 1 до 5 балів¹. За кожен тему студент може бути оцінений 1-2 рази.

Максимальний бал поточного контролю становить 70 балів².

За особливу творчу активність нараховуються додаткові бали. За пропуск занять без поважної причини або невідповідності домашні завдання кількість балів знижується :

Нарахування заохочувальних балів (+)		
1.	Стовідсоткове відвідування занять протягом семестру.	+ 5 балів
2.	Творча активність, направлена на пошук додаткової літератури для більш поглибленого опрацювання теми, що вивчається у певному модулі. Виступ в концерті, участь в конкурсі й отримання 1, 2, 3 премії або Гран-при.	+5 балів

Штрафні бали (-)		
1.	Відсутність на заняттях без поважних причин.	-5 балів
2.	Здача модульних та самостійних робіт пізніше призначеного терміну.	-5 балів
3.	Не виконання студентом завдань по самопідготовці	-5 балів

¹ Дивитись таблицю «Критерії оцінювання для поточного контролю за п'ятибальною системою»

² Дивитись таблиці «Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти посеместрово»

Критерії оцінювання	Разом		Критерії оцінювання для поточного контролю за п'ятибальною системою
<p>Студент володіє вмінням методично грамотно, творчо планувати свою роботу з ансамблем; вміє використовувати в повній мірі теоретичні знання з психології, педагогіки, методики викладання на практиці; бачити результати розвитку учня; володіє організаторськими вміннями; здійснює педагогічну взаємодію на основі особисто-орієнтовного підходу до учнів; вміє грамотно аналізувати педагогічну діяльність і вносити в її зміст необхідне коригування.</p>	<p>100 – 90 балів</p>	<p>високий А</p>	<p>5</p>
<p>Студент володіє вмінням методично грамотно планувати свою педагогічну діяльність; добре здійснює педагогічну взаємодію на основі особисто-орієнтованого підходу до учнів; володіє організаторськими навичками; ініціативний, проявляє творчу активність; демонструє знання психолого-педагогічної теорії, однак допускає незначні помилки в роботі з учнями. Недостатньо ефективно вирішувались окремі завдання практики, були незначні помилки в побудові і проведенні уроків.</p>	<p>82 – 89 балів</p>	<p>Достатній В</p>	<p>4</p>

<p>Студент отримує, якщо навчальна робота була організована на менш достатньому рівні. Недостатньо ефективно вирішувались окремі завдання практики, були допущені помилки в побудові і проведенні уроків та заходів. Студент недостатньо грамотно працює з методичною літературою при підготовці до занять, недостатньо вільно добирає методи роботи з учнями.</p>	<p>74 – 81 балів</p>	<p>Достатній С</p>	<p>4</p>
<p>Студент під час практичної роботи недостатньо ефективно використовує методи та прийоми навчання, слабо активізує діяльність учнів, не завжди знаходить з учнями спільну мову, під час аналізу занять не бачить своїх помилок і недоліків, недостатньо грамотно проводить методичну роботу, слабо розуміє її сутність та призначення.</p>	<p>64 – 73 балів</p>	<p>Середній Д</p>	<p>3</p>
<p>Студент допускає помилки в плануванні своєї роботи з учнями, не проявляє достатніх знань психолого-педагогічної теорії і вміння використовувати їх; помиляється в проведенні окремих видів діяльності; не враховує на достатньому рівні індивідуальні особливості учнів; недостатньо глибоко аналізує свою педагогічну діяльність. Не вміє логічно, аргументовано викладати навчальний матеріал.</p>	<p>60 – 63 балів</p>	<p>Середній Е</p>	<p>3</p>
<p>Студент систематично допускає помилки у підборі методів і засобів навчання, виявляє суттєві прогалини в знаннях психолого-педагогічної теорії, некритично, безвідповідально ставиться до своїх обов'язків. Не вміє дати оцінку результатам уроку, внести необхідні корективи, здійснювати перспективне планування учбової роботи. Слабо знає педагогічний репертуар.</p>	<p>35-59 балів незадовільно з можливістю повторної перездачі</p>	<p>Початковий FX</p>	<p>2 Не зараховано</p>

Студент не виконав програму, показав слабкі знання з психолого-педагогічної теорії і методики, невміння використовувати їх в педагогічній діяльності; не зміг встановити правильні взаємовідносини з учнями, організувати педагогічну діяльність, показав некритичне відношення до своєї роботи. Не може працювати з методичною літературою.	0-34 незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F Недостатній	н/а не зараховано
--	---	-------------------------	----------------------

Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань студентів

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період навчання. Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань студентів здійснюється через проведення слухання концертного виступу студентів.

Семестрова оцінка виставляється за умови виконання студентом усіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни та визначається як сума балів, отриманих при здійсненні поточного і підсумкового контролю.

Підсумковий модульний контроль оцінюється від 1-30 балів³:

Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань студентів	
25-30 б.	Вміє використовувати в повній мірі теоретичні знання з психології, педагогіки, методики викладання на практиці; здійснює педагогічну взаємодію на основі особисто-орієнтовного підходу до учнів; вміє грамотно аналізувати педагогічну діяльність і вносити в її зміст необхідне коригування.
15-24 б.	Володіє організаторськими навичками; ініціативний, проявляє творчу активність; демонструє знання психолого-педагогічної теорії, однак допускає незначні помилки в роботі з учнями. Недостатньо ефективно вирішувались окремі завдання

³ Дивитись таблиці «Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти посеместрово».

8-14 б.	Студент під час практичної роботи недостатньо ефективно використовує методи та прийоми навчання, слабо активізує діяльність учнів, не завжди знаходить з учнями спільну мову, під час аналізу занять не бачить своїх помилок і недоліків, недостатньо грамотно проводить методичну роботу, слабо розуміє її сутність та призначення.
1-7 б.	Студент систематично допускає помилки у підборі методів і засобів навчання, виявляє суттєві прогалини в знаннях психолого-педагогічної теорії, некритично, безвідповідально ставиться до своїх обов'язків. Не вміє дати оцінку результатам уроку, внести необхідні корективи, здійснювати перспективне планування учбової роботи. Слабо знає педагогічний репертуар.

**Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти
I курс
Диф. залік у 2 семестрі**

Поточний контроль													Підсумковий контроль	Разом
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12		Залік	100 б
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	Максимальна кількість 30 б.	
Поточний контроль проводиться кожного уроку й оцінюється від 1 до 5 балів. Максимальний бал поточного контролю 70 балів													Підсумковий контроль проводиться наприкінці 1 семестру й оцінюється від 1 до 30 балів.	

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1 Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1.

Тема 1 Загальні поняття про ансамбль.

- Особливості жанру .
- Коротка історична довідка.
- Ансамбль як повноправна самостійна форма музикування.
- Специфічні особливості дуетів, тріо, квартетів тощо.

Тема 2 Професійні якості педагога для плідної діяльності з ансамблем.

- Психологічні аспекти.
- Основні педагогічні принципи роботи з ансамблем.

Тема 3 Початковий етап роботи з ансамблями.

- Створення ансамблю, пошук ансамблів.
- Формування гармонічного міжособистісного простору ансамблевої взаємодії.
- Урок ансамблю.
- Визначення типу уроку, його смислових акцентів, можливостей варіативної структури уроку.
- Чергування різних видів роботи.
- Діалогічний характер спілкування з учнями.

Тема 4 Початковий період роботи з ансамблем.

- Посадка за інструментами. Гра, показ педагога.
- Виховання початкових ансамблевих навичок: синхронності при взятті звуку, штрихової та динамічної рівноваги, єдності фразування.

Тема 5. Основні принципи роботи з ансамблем.

- Музично-теоретична підготовка.
- Аналіз твору, що вивчається: визначення тональності, розміру, темпу, структури.
- Роль кожної партії в ансамблі.
- Відомості про автора і твору.
- Виконавський аналіз: фрази, речення, розвиток мелодичної лінії, ритм, динамічні відтінки.
- Сильовий аналіз.
- Семантичний аналіз.

Тема 6 Учбово-технічна робота.

- Робота над технікою синхронного виконання.
- Робота над ритмом, єдиним ансамблевим метром.
- Подолання труднощів поліритмії.
- Робота над виразністю виконання мотиву, фрази, кожного голосу та їх поєднання (з підголосками, акомпанементом).

Тема 7 Робота над визначенням раціональної аплікатури:

- багаторазова перевірка її в технічно складних місцях.
- Техніка педалізації (для піаністів) в ансамблевій грі на одному інструменті.
- Освоєння навички перегортання нотних сторінок.

Тема 8 Художньо-музична робота.

- Робота над розвитком голосів з точки зору динаміки: який голос і чому повинен звучати в даному фрагменті на першому плані, а які на другому і третьому.
- Робота над динамікою всього твору.
- Рівновага звучання в подвоєннях і акордах, що розподілені між партнерами.

Тема 9 Поняття образу, музичних засобів виразності.

- Робота над проявою творчої природи та індивідуальності ансамблевого виконавця, його темпераменту, волі.

Тема 10 Виховання колективного ритму.

- Спільне розуміння і відчуття темпу.
- Дотримання єдності ритмічного пульсу.
- Спільне відчуття цезур.
- Досягнення звукового балансу.
- Вміння «передавати» друг другу пасажі, мелодії, акомпанемент.

Тема 11 Організаційні і методичні основи роботи з ансамблем.

- Репетиційна робота перед виступами.
- Коригування динамічних й артикуляційних особливостей виконання в залежності від акустичних можливостей залу.
- Методи зняття м'язової напруги і сценічного хвилювання.
- Психологічна підготовка до виступів: концентрація уваги, робота над вольовими якостями.
- Особливості підготовки ансамблю до конкурсних виступів.
- Аналіз виступів.

Тема 12 Вивчення базового ансамблевого репертуару.

- Принципи підбору репертуару: виховний характер, відповідність віку, відповідність технічним можливостям, різноманітність за характером і змістом.
- Ознайомлення з репертуаром фортепіанних дуетів на одному інструменті та на двох інструментах.

6.2 Структура навчальної дисципліни

ТЕМИ		Кількість годин							
		Денна форма				Заочна форма			
		вс бо го	ле кц ій ні	пр ак ти чні	са мо сті йні	вс бо го	лек цій ні	пра кти чні	сам ості йні
МОДУЛЬ 1.									
Тема 1 Загальні поняття про ансамбль.		7	2	1	4				6
Тема 2 Професійні якості педагога для плідної діяльності з ансамблем.		8	2	2	4	21	1	1	6
Тема 3 Початковий етап роботи з ансамблями.		8	1	2	5				7

Тема 4 Початковий період роботи з ансамблем.	8	1	2	5	23	1	1	7
Тема 5 Основні принципи роботи з ансамблем.	8	2	1	5				7
Тема 6 Учбово-технічна робота.	7	1	1	5				7
Тема 7 Робота над визначенням раціональної аплікатури	7	1	1	5	23	1	1	7
Тема 8 Художньо-музична робота.	7	1	1	5				7
Тема 9 Поняття образу, музичних засобів виразності.	7	1	1	5				7
Тема 10 Виховання колективного ритму.	7	1	1	5	23	1	1	7
Тема 11 Організаційні і методичні основи роботи з ансамблем.	7	1	1	5				7
Тема 12 Вивчення базового ансамблевого репертуару.	9	2	2	5				7
	Денна форма				Заочна форма			
Загальний обсяг годин	90	12	20	58	90	4	4	82

6.3 Самостійна робота (денна, заочна форми)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна ф.	Заочна ф.
МОДУЛЬ 1.			
Тема 1	Загальні поняття про ансамбль. - Особливості жанру . - Коротка історична довідка. - Ансамбль як повноправна самостійна форма музикування. - Специфічні особливості дуетів, тріо, квартетів тощо.	4	6
Тема 2	Професійні якості педагога для плідної діяльності з ансамблем. - Психологічні аспекти. - Основні педагогічні принципи роботи з ансамблем.	4	6

Тема 3	Початковий етап роботи з ансамблями. - Створення ансамблю, пошук ансамблістів. - Формування гармонічного міжособистісного простору ансамблевої взаємодії. - Урок ансамблю. - Визначення типу уроку, його смислових акцентів, можливостей варіативної структури уроку. - Чергування різних видів роботи. - Діалогічний характер спілкування з учнями.	5	7
Тема 4	Початковий період роботи з ансамблем. - Посадка за інструментами. Гра, показ педагога. - Виховання початкових ансамблевих навичок: синхронності при взятті звуку, штрихової та динамічної рівноваги, єдності фразування.	5	7
Тема 5.	Основні принципи роботи з ансамблем. - Музично-теоретична підготовка. - Аналіз твору, що вивчається: визначення тональності, розміру, темпу, структури. - Роль кожної партії в ансамблі. - Відомості про автора і твору. - Виконавський аналіз: фрази, речення, розвиток мелодичної лінії, ритм, динамічні відтінки. - Стильовий аналіз. - Семантичний аналіз.	5	7
Тема 6	Учбово-технічна робота. - Робота над технікою синхронного виконання. - Робота над ритмом, єдиним ансамблевим метром. - Подолання труднощів поліритмії. - Робота над виразністю виконання мотиву, фрази, кожного голосу та їх поєднання (з підголосками, акомпанементом).	5	7
Тема 7	Робота над визначенням раціональної аплікатури: - багаторазова перевірка її в технічно складних місцях. - Техніка педалізації (для піаністів) в ансамблевій грі на одному інструменті. - Освоєння навички перегортання нотних сторінок.	5	7
Тема 8	Художньо-музична робота.	5	7

	<ul style="list-style-type: none"> - Робота над розвитком голосів з точки зору динаміки: який голос і чому повинен звучати в даному фрагменті на першому плані, а які на другому і третьому. - Робота над динамікою всього твору. - Рівновага звучання в подвоєннях і акордах, що розподілені між партнерами. 		
Тема 9	<p>Поняття образу, музичних засобів виразності.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Робота над проявою творчої природи та індивідуальності ансамблевого виконавця, його темпераменту, волі. 	5	7
Тема 10	<p>Виховання колективного ритму.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Спільне розуміння і відчуття темпу. - Дотримання єдності ритмічного пульсу. - Спільне відчуття цезур. - Досягнення звукового балансу. - Вміння «передавати» друг другу пасажі, мелодії, акомпанемент. 	5	7
Тема 11	<p>Організаційні і методичні основи роботи з ансамблем.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Репетиційна робота перед виступами. - Коригування динамічних й артикуляційних особливостей виконання в залежності від акустичних можливостей залу. - Методи зняття м'язової напруги і сценічного хвилювання. - Психологічна підготовка до виступів: концентрація уваги, робота над вольовими якостями. - Особливості підготовки ансамблю до конкурсних виступів. - Аналіз виступів. 	5	7
Тема 12	<p>Вивчення базового ансамблевого репертуару.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Принципи підбору репертуару: виховний характер, відповідність віку, відповідність технічним можливостям, різноманітність за характером і змістом. - Ознайомлення з репертуаром фортепіанних дуетів на одному інструменті та на двох інструментах. 	5	7
		денна	заочна
Разом годин самостійної роботи:		58	82

7. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Інструменти та обладнання: музичні інструменти фортепіано, роялі, метрономи; репетиційна база, бібліотечний фонд, спеціально обладнане приміщення для концертних заходів; бази виконавської практики відповідно до навчальної програми; комп'ютерне та програмне забезпечення, мультимедійні засоби у сфері музичної діяльності.

Аудиторний фонд:

- навчальний корпус
- концертний зал №1
- концертні аудиторії - №33, 55
- класи фортепіано № 6,7, 46, 57
- точки бездротового доступу до мережі інтернет– клас 46 , 55
- нотна бібліотека, її структура: читальний зал, абонемент навчальної літератури та нотної літератури;
- навчальні плани;
- навчально-методичні комплекси дисциплін.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання LMS Moodle -інтегрованої комп'ютерної системи закладу вищої освіти.

8. Методичні рекомендації

8.1 Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи.

Студент повинен вміти самостійно працювати з довідковою, навчальною та періодичною літературою, а також виконувати огляд теми. Готувати опорний конспект для відповіді по заданій темі певного змістовного модуля, використовуючи навички, набуті на уроках з дисциплін музично-теоретичного циклу. Самостійно аналізувати виконану роботу.

Методичне забезпечення дисципліни

“Методика і практика роботи з ансамблем”

- навчальна програма з дисципліни
- робоча навчальна програма з дисципліни
- тематичний план

- опорний конспект лекцій на паперовому й електронному носіях інформації
- роздатковий матеріал
- методичні рекомендації для самостійної роботи студентів
- список рекомендованої літератури.

Орієнтовний навчальний репертуар для студентів

Дуети

ТВОРИ ВЕЛИКОЇ ФОРМИ

Вебер Бетховен.Л. Соната Ре мажор Тв.6.
 Брамс Й. Варіації на тему Р.Шумана. Тв. 23.
 Мендельсон Ф. Анданте та блискучі варіації Ля мажор. Тв. 92.
 Шуберт Ф. Соната Сі-бемоль мажор. Тв. 30.

ТВОРИ МАЛОЇ ФОРМИ

Брамс Й. Угорські танці (№1–10)
 Вебер К. М. Рондо
 Гаврилін В. Марш
 Гаврилін В. Тарантела
 Дебюссі К. Маленька сюїта.
 Мошковський М. П'ять іспанських танців. Тв. 12
 Равель М. “Матушка-гусиня”
 Шуман Р. Східні картини. Тв.66
 Шуберт Ф. Чотири полонези. Тв. 75

ПЕРЕКЛАДЕННЯ СИМФОНІЧНИХ, ІНСТРУМЕНТАЛЬНИХ ТА ІНШИХ ТВОРІВ

Бах Й. Брандербурзькі концерти №№1-6
 Берліоз Л. “Фантастична симфонія”
 Бетховен Л. Симфонії (за вибором)
 Бетховен Л. Увертюра “Егмонт”
 Гайдн Й. Симфонії (за вибором)
 Гершвін Д. Кубинська увертюра”
 Лисенко М. Увертюра до опери “Тарас Бульба”
 Мендельсон Ф. “Італійська симфонія”
 Моцарт В. Симфонії (за вибором)
 Моцарт В. Увертюра до опери “Весілля Фігаро”

ТВОРИ МАЛОЇ ФОРМИ

Гріг Е. “Ранок” з сюїти “Перт Гюнт”
 Гріг Е. Танець Анітри з сюїти “Перт Гюнт”
 Равель М. Хабанера з Іспанської рапсодії
 Франк Ц. Agnus Dei з Меси Ля мажор. Тв.12
 Хачатурян А. Вальс до драми М.Лермонтова “Маскарад”

ДУЕТИ
ОРИГІНАЛЬНІ ФОРТЕПІАННІ ТВОРИ
ТВОРИ ВЕЛИКОЇ ФОРМИ

Журавицький В. Варіації на тему В.А.Моцарта
Лютославський В. Варіації на тему Паганіні.
Шопен Ф. Рондо. До мажор. Тв. 73.

ТВОРИ МАЛОЇ ФОРМИ

Брамс Й. Вальси “Пісні кохання”. Тв. 52а.
Букстехуде Д. Органна токато №2 Фа мажор.
Гріг Е. Романс з варіаціями. Тв.51
Мійо Д. Бразільєра з сюїти “Скарамуш”. Тв.165b

ПЕРЕКЛАДЕННЯ СИМФОНІЧНИХ, ІНСТРУМЕНТАЛЬНИХ ТА
ІНШИХ ТВОРІВ
ТВОРИ ВЕЛИКОЇ ФОРМИ

Бетховен Л. Симфонії (за вибором)
Бетховен Л. Увертюра “Коріолан”
Гайдн Й. Симфонії (за вибором)
Лисенко М.-Ревуцький Л. Увертюра до опери “Тарас Бульба”
Моцарт В. Симфонії (за вибором)
Моцарт В. Увертюра до опери “Чарівна флейта”

ТВОРИ МАЛОЇ ФОРМИ

Бах Ф. Е. Адажіо
Бізе Ж. Менует з музики до драми А.Доде “Арлезіанка”
Равель М. Болеро
Сен-Санс К. Варіації на тему Бетховена
Хачатурян А. Танець Нунне з балету “Гаяне”
Штогаренко А. Транскрипція на тему “Запорізького маршу” М.Лисенка

15.Рекомендована література

- 16.Баладинська І.В. Оркестр народних інструментів. Навчально-методичний посібник, Житомир, 2014. – С. 220.
- 17.Вокально-інструментальний ансамбль (ВІА) / Г. В. Конькова // Енциклопедія Сучасної України [електронний ресурс]/ Ред.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. – Режим доступу : <https://esu.com.ua/article-27523>. – Дата оновлення публікації : 2006.
- 18.Герасименко О. Я. Сповідь: Вокально-інструментальна композиція для ансамблю бандуристок. Львів: “ТеРус”, 2004. 10с.
- 19.Давидов М. Історія виконавства на народних інструментах. К., 2005. – 343 с.

20. Дутчак В. Ансамблевий вид виконавства на бандурі. Історія і сучасність. Івано-Франківськ: Плай, 2003. 132с.
21. Кучерук В. Ф., Кучерук Н.П., Шиманський П.Й.. Практикум роботи з інструментальним колективом : навч. посіб. для студ. закл. вищ. освіти. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 88 с.
22. Кучерук В.Ф. Грає оркестр українських народних інструментів.-Л.: Ред. видавн. відділ „Вежа», 2005. – 258с.
23. Жигінас Т. В. Методичні засади підготовки майбутніх вчителів музики до концертно- освітньої діяльності серед дітей та юнацтва: дис. канд. пед. наук: 13.00.02. К, 2007. 220 с.
24. Луговенко Т.В. Аматорські об'єднання як чинник всебічного розвитку творчої особистості // Культура і мистецтво в сучасному світі, 2010 – вип.11. – С. 114–121.
25. Масова музична культура / А. П. Калениченко // Енциклопедія Сучасної України [електронний ресурс] / Ред.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2018. – Режим доступу : <https://esu.com.ua/article-65986>. – Дата оновлення публікації : 2018.
26. Моїсєєва М.А. Теоретико-методичні основи навчання ансамблевої гри: навч.-метод.посіб.для викладачів і студентів мистецьких закладів. - Житомир, 2002. - 208 с.
27. Олексюк О. Методика викладання гри на народних інструментах. К., 2004. – 125 с.
28. Терлецький М.Методика роботи з духовим оркестром. - Навч. посібник.–Рівне: Перспектива,2000.–156 с.
29. Смородський В.І. Розвиток стильового слуху учнів на основі жанрового підходу. Науковий часопис Національного педагогічного ун-ту імені М.П.Драгоманова. Серія No 14: Теорія і методика мистецької освіти: зб. наук. праць. К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. Вип. 17 (22). С. 129-132.
30. Шиманський П.Й. Грає інструментальний ансамбль «Експромт»: навч. посіб. для студ мистецьких навч. закл. III-IV рівнів акредитації: у 2 ч. Ч I/ Петро Йосипович Шиманський. – Луцьк: – Східноєвроп. нац. ун-т імені Лесі Українки, 2013. – 142 с.
31. Шубіна В. Роль фортепіанного ансамблю у формуванні музичних умінь та навичок майбутніх вчителів музики/ В.П.Шубіна//Педагогічний дискурс: збірник наукових праць. -з Хмельницький: ХГПА, 2011. - Вип.9. - С.375-380.
32. Черкаський Л. Українські народні музичні інструменти, Київ, 2003. – С. 264.

33. Чернявська М. С. Муціо Клементі: "Прогрес фортепіано - імітація оркестру...". Культура України. Мистецтвознавство. Х., 2000. Вип. 6. С. 149-159.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

www.nbu.gov.ua – веб-сайт Національної бібліотеки імені В. І. Вернадського (м. Київ)

www.4uth.gov.ua – веб-сайт Державної бібліотеки України для юнацтва

www.chl.kiev.ua – веб-сайт Національної бібліотеки України для дітей

<http://old.dnpb.gov.ua> – веб-сайт Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

<http://www.pisni.org.ua> – веб-сайт "Українські народні пісні" містить зібрання колекції найкращих українських пісень від найдавніших часів до сьогодення, а також інформацію про їх авторів та виконавців.

<https://parafia.org.ua/mediateka/kompozytory> – українська музика мр3-файл. Пошук відбувається за прізвищами українських композиторів.

<https://ivankomusic.com/> Сайт українського композитора О.Іванька.

<http://ukrnotes.in.ua/kosenko.php>

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

1. Робоча програма перезатверджена на 2022 / 2023 н.р.

Зі змінами:

- з репертуарного списку робочої програми видалені твори композиторів держави агресора;
- змінено код дисципліни згідно плану та Матриці відповідності програмних компетентностей освітньої програми «Інструментальне виконавство (за видами)» 22/23 - ОК 22;
- розширено програмні компетенції;
- відповідно до освітньої програми «Інструментальне виконавство (за видами)», що була рік на громадському обговоренні оновлено порядок тем.

протокол № 1 від «29» серпня 2022 р.

Зав. кафедрою Ясько О.А.
(Прізвище ініціали)

(підпис)